

Ovoce Ducha svatého

Převod materiálu

Alexandra Hauserová

Pořadí v lekci

57

Téma

Přesobení Ducha svatého se v životě člověka i ve světě projevuje a je rozpoznatelné právě podle svých projevů jako strom podle ovoce.

Cíle

- Nejmenší děti by měly pochopit paralelu mezi ovocem a projevy Božího přesobení.
 - Mladší děti by měly slyšet, že podle určitých projevů lze poznat Boží přesobení ve světě a v životě.
 - Starší děti se mají zamyslet nad tím, jak přesobí Duch svatý na nás, co s námi dělá.
-

Pro učitele

Poznámky k textu

K přiblížení

- Kdo je Duch svatý? (Třetí osoba svaté Trojice; popisujeme ho často slovy jako duch/dech/vítr/vánek; je to Bůh aktuálně přítomný.)
- Jeho přesobení rozeznáváme právě podle jeho ovoce.
- Ovoce Ducha svatého = cosi, co přetváří vztahy mezi lidmi k lepšímu.
- Výčet devíti ctností: nejedná se o zázračné schopnosti nebo dovednosti (viz „katalog“ darů Ducha svatého v 1 K 12,8–10); zde nenápadné, prosté způsoby jednání, které odkazují k veliké síle, která v člověku působí.
- Člověk do krajnosti laskavý, radostný, pokojný, trpělivý... je svým způsobem „nenormální“, podobně jako ti, kdo jsou ve „vytržení Ducha“ (viz Sk 2,4 nebo 1 S 10,9–12).
- Největším darem Ducha je láska (agapé — opravdová, nezištná láska, nikoliv eros — spalující touha!). Tam, kde se projevuje tato láska, setkáváme se s přesobením Ducha. Tak jako oáza na poušti znamením vody — jiný využitelný obraz, pokud ovoce není pro skupinu vyhovující.
- Radost, pokoj: projevy Boží přítomnosti v životě člověka, zároveň i projevy Ducha.
- Zákon nemůže dát spravedlnost a život, ale má své místo v Božím plánu. V životě z Ducha dochází k jeho skutečnému naplnění, zákon a projevy Ducha svatého si nijak neodporují.
- Jednání nutno v tomto případě chápat jako plod bytí, postoje. Nechápat verše jako výzvu k naplnění nějaké povinnosti (viz *Úskalí*). Zjednodušeně: skutky jsou něco, na čem člověk může být hrdý (někdy pak i pyšný...), ovoce je cosi, co z člověka roste jaksí bez jeho úporné snahy (nebo povšimnutí).
- Ovoce roste proto, aby bylo konzumováno, ne jen na okrasu! Užitek z ovoce Ducha může a má mít okolí.
- Úkol člověka: nechat na sebe/v sobě Ducha svatého působit (nepřít se mu).

K období

Svatodušní svátky jsou v evangelickém prostředí trochu popelkou. Připomínáme si o nich vznik církve a prosíme o dar Ducha svatého, v němž sbor se slavíva konfirmace. Stojí za to si promyslet, jak vlastně Ducha svatého chápeme a jakou úlohu mu přisuzujeme ve svých každodenních modlitbách.

Úskali

Nejedná se o příběh. Ten je ale možné k textu „připravit“ a na něm projevy Ducha svatého ukázat.

Ovoce není výrobek. Nejde o to jej „udělat“. Ovoce nejsou skutky jako spíš projevy postoje v životě. Musí vyrůst — tiše, nenápadně, ne naší námahou nebo úsilím. Nejde o to naplňovat nějakou ovocnářskou „normu“.

Odkazy

Radl, Walter: *List Galatským. Malý stuttgartský komentář*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 1999.

Wiersbe, Warren W: *Buď svobodný! Výklad listu Galatským*. Praha: Návrat domů, 2006.

Balcar, David — Gallus, Petr — Šorm, Zdeněk — Férová, Lydie: *Dvakrát má, jednou v. Průvodce svatým víry pro náctileté. Pracovní listy ke katechezi*. Praha: CE, 2012. (kap. Duch svatý, pracovní list 3, 4)

Pro děti

Pro předškolní děti

Máte chuť na ovoce? Dejte si! (...) Copak to jíme? (...) A na čem to vyrostlo? (...) Na stromě. Jak se mu říká? (Jablo, hruše, třešně...) To podle ovoce, které na něm roste. No jo, my tu ale máme různé stromy, ale nic na nich neroste, podle čeho poznáme, jak se jmenují? Někdo to dovede poznat třeba podle kůry nebo podle tvaru listů nebo taky podle toho, jak ten strom na jaře kvete. Ale nejsnazší je to právě podle toho ovoce. Máme tu stromy — jsou všechny stejné, ale když na ně přilepíme tohle ovoce, najednou budou různé. (společně vytvořit jablo, hruše, atd.) No vidá, teď už je to docela jasné, že jo?

Podle toho, co na stromě vyrostlo, víme, co je za. Jestli je to jablo nebo hruše nebo něco jiného. A teď si představte, že by na tom stromě nerostly třeba jablka, ale něco docela jiného. Třeba nadávky. To by pak ten strom byla taková nadávko. A jinde by zase rostlo třeba pohazení nebo pusy na dobrou noc nebo úsměvy nebo obejmutí nebo podané ruce. Jak by se pak ty stromy jmenovaly? (Zkusit s dětmi vymyslet různé názvy...)

Když se na mě někdo usměje nebo když mě obejmou a dá mi pusku na dobrou noc, znamená to, že mě má rád. Je to, jako když na stromě láskoni vyrostlo ovoce. A když mi někdo pomůže, když mi poradí s něčím, co sama neumím, je to, jako když na stromě laskavoni vyrostlo ovoce. (Můžete zkusit vymyslet ovoce i názvy pro všechny Pavlem zmiňované projevy Ducha.) Takové ovoce na láskoni nebo laskavoni ale nevyrostlo jen tak, samo od sebe. Jablka přece taky potřebují sluníčko a déšť a vítr a vlny a dobrou půdu, aby vyrostly a uzrály. A takové ovoce láskoni a laskavoni roste díky Pánu Bohu. Tam, kde se lidé mají rádi, tam, kde jsou na sebe hodní, kde mají jeden se druhým trpělivost a nekoukají jen sami na sebe, ale i na to, co potřebují nebo chtějí druhí, tam se do toho vložil taky Pán Bůh. A když vidíte, že se takhle lidé chovají, tak to poznáte skoro stejně bezpečně, jako jablo, když na něj uvidíte růst jablíčka. Tam, kde roste to Boží ovoce, tam se o to Pán Bůh přičinil. Přišel jako Duch a pomohl ovoci vyrůst.

Pomůcky: nakrájená jablka (nebo jiné ovoce), schematické obrázky stromů (stejných) bez ovoce, vystřihané druhy ovoce (jablka, hrušky, třešně...).

Pro mladší děti

Tomáš a Tadeáš šli vedle sebe a bylo ticho. Tomáš mlčel schválně, chtěl poškát, až budou bezpeční z doslechu kluků na hřišti před školou. Ještě před chvílí tam spolu s Tádou váleli fotbal a to bylo samé: „Přihrej!“ a „Střel!“ a „Bacha, záda!“, ostatní pořád ještě hulákají a honí se za míčem, ale co kdyby náhodou někdo slyšel, na co se chce Tadeáše zeptat? Ještě by si z něj pak třeba dělali srandu. Raději mlčet, než budou aspoň za rohem... Tadeáš si v duchu přehrával tu senzační situaci, kdy mu Tomáš tak krásně nahrál a on to poslal přímo přes hlavu Filipa z Áčka do branky. Prostě parádní gól! Do šibenice! To až bude povídat doma tátovi... Věbec si nevšimnul, že Tomáš je nějak podezřele dlouho zticha. Ze snění ho probírala až otázka, kterou parťák vypálil jako Messi penaltu:

„Hele, jak se vlastně pozná, že je Bůh?“

Tadeáš se na Tomáše překvapeně podíval: „Jak to jako myslíš?“

„Jak, jak?! No, vy chodíte do kostela, a pokaždé, když jsem u vás na svačinu nebo na oběd, tak se před jídlem někdo modlí a děkuje Bohovi.“

„Prej Bohovi, cheche, Bohu, ty trubko!“

„No tak Bohu, no... On ale není vidět, že jo, to je mi jasné, ale jak se potom pozná, že je? Že něco dělá? Nebo to jen tak někde sedí a kouká na lidi a oni se k němu modlejí?“

Tadeáš byl z těch otázek trochu nesvůj. Jak to jenom vysvětlit? Tohle se na nábožku ani v nedělce neprobíralo. Nechtěl ale Tomáše jen tak odbýt.

„Jak bych ti to jenom řekl... Jo, Bůh je neviditelný, to jo. Ale není to tak, že by byl někde daleko a my se k němu jenom modlili. Je to takovej duch, ale ne strašidlo v prostěradle! Je mezi lidma, ale není vidět. A dělá třeba to, že máš menší strach, když na něj pomyslíš, protože víš, že je s tebou. Já na něj takhle vždycky myslím, když musím vejet pro něco do garáže.“

„Aha, takže je to takovej ochránče?“

Táda se zamyslel, že se až musel na chvílku zastavit.

„Jo, ochránče. Ale taky i různý jiný věci dělá. Třeba to, že jsou na sebe lidi hodnější, než by byli jinak.“

„Jako jak hodnější?“

„Eeee, to se těžko vysvětluje. Ale třeba když mi někdo pomůže, i když by nemusel. Nebo se se mnou třeba rozdělí o bonbony. Nebo mi odpustí, že jsem na něj byl ošklivej. Nebo mi fandí, i když nehraje se mnou.“

„A to jako dělá ten Bůh? Teda vlastně duch?!“

„No, pomáhá s tím. To máš jako když na stromě vyrostou jabka nebo hrušky — taky potřebovaly slunce a déšť a teplo a vítr a věty a tak. Bylo toho víc. A nevidíš to všechno zaráz, ale nakonec jsou z toho právě ty jabka.“

„To nechápu...“

„Tak jako poznáš, že přšelo a svítlo slunko a litaly v?ely, protože jsou jabka, tak poznáš, že n?kde je B?h, že je blízko, když jsou na sebe lidi hodný a laskaví a odpust?jí si a p?ejou si dobrý v?ci.“

„Aha!“ Tomášovi se to všechno honilo hlavou kolem dokola. „Ty a je ten B?h jenom kolem lidí, co chodí do kostela?“

Te? se zase hluboce zamyslel Tadeáš. „Ne, to ne. Já myslím, že takhle pomáhá ob?as všem, hodný lidi p?ece nejsou jen ti, co chodí do kostela. Ale ty t?eba v?dí, že m?žou Boha o tu pomoc poprosit.“

„Hm.“ A pak chvíli oba ml?eli. Na dalším rohu si ?ekli „tak ?au zítra“, a pak se ještě jeden na druhého oto?ili, aby si zamávali, jako skoro každý den.

Následující rozhovor

P?e?t?te si s d?tmi biblický text (Ga 5,22–23), namalujte strom a napište na n?j r?zné druhy ovoce — jak se projevuje láska, radost, pokoj, trp?livost, atd.? M?žete také mluvit o tom, jak se ještě pozná, že B?h ve sv?t? jedná nebo si spo?en? vyrobí oto?ná jablí?ka s jednotlivými plody Ducha svatého (viz p?esah).

Pom?cky: velký papír s obrysem stromu.

Pro starší d?ti

Úvod: Poznáte kvetoucí stromy? (...) A co když už na nich dozrálo ovoce? (...) Na jabloni rostou jablka, na hrušni hrušky, na t?ešni t?ešn?... A co takový strom Ducha svatého? Co by rostlo na n?m?

Zkuste nechat d?ti odpovídat. Spo?en? si p?e?t?te biblický text, na strom na pracovním listu dopište ovoce, zazpívejte písni?ku Prosba (Svítá 278 nebo EZ 675). Pokuste se s d?tmi mluvit o tom, jak se konkrétn? ovoce Ducha projevuje v život? (jaké projevy m?že mít láska, trp?livost, atd.).

Následn? spo?en? projd?te úkol na pracovním list? ?. 4 docela dole. Zkuste doplnit, co d?lá Duch svatý s námi a z nás. Pokuste se klást d?raz na to, že ovoce Ducha neroste z naší snahy, ale práv? Božím p?sobením, na nás je, abychom se mu vystavili.

Pom?cky: pracovní listy ?. 3 a 4 z kapitoly Duch svatý (*Pracovní listy ke katechezi*, viz *Odkazy*), obrázky kvetoucích ovocných strom? / strom? s již uzrálým ovocem.

P?esah

M?žete s d?tmi projít r?zné písni?ky o Duchu svatém (viz níže) a hledat i další, které t?eba znáte. Co se v nich o Duchu svatém zpívá? Jak se ještě projevuje?

Nebo m?žete použít vyst?ihovánku: <http://goo.gl/F4ayn8> — m?že dob?e pomoci k zapamatování jednotlivých plod? Ducha svatého, pozor ale na interpretaci, aby d?tem op?t nevyšlo ovoce jako skutky!

Liturgie

Písň?

Svítá: 44 — *Dej mi, Pane, víru*; 41 — *P?j hosana*

Evangelický zp?vník: 675 — *P?ij? již, p?ij?*; 674 — *P?ij?, Duchu svatý, p?ij?*

Biblický text k zapamatování

Jsme-li živi Božím Duchem, dejme se Duchem také řídit. (Ga 5,25)

Modlitba

Pane a Bože, chceme být tvoje stromy a nést tvoje ovoce. Nezbývá nám ale, než stát a čekat, až na nás zasvítíš svým světlem, zapršíš svým obživujícím deštěm, zafoukáš svým zdravým Duchem. Prosíme, dělej to. Ať rosteme ke tvé slávě a radosti. Amen.

Cílová skupina

[Školní](#)

[Předškolní](#)

Katechetické cykly

[Církevní rok](#)

Biblický odkaz (kat)

[Galatským 5,22–23](#)

[Skutky 2,1–13](#)

[Marek 13,9–11](#)

[Skutky 8,26–29](#)

[Matouš 7,16–20](#)

[1 Korintským 12,8–10](#)

[1 Samuelova 10,9–12](#)